

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ
30 ΜΑΪΟΥ 2026**

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ
(ΘΕΜΑΤΑ Α1α, Α3)**

Α. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1η δραστηριότητα

- A1. α)** Ο συγγραφέας πραγματεύεται χαρακτηριστικά του μπάσκετ, που θεωρεί επίκαιρα και χρήσιμα σε έναν διαρκώς μεταβαλλόμενο κόσμο. Αναλυτικότερα, η τακτική των παικτών να αλλάζουν θέσεις σε ένα παιχνίδι μπάσκετ, που προσιδιάζει στην ανάγκη των ανθρώπων να αλλάζουν συνεχώς ρόλους στον κοινωνικό τους βίο, για να εναρμονίζονται με τα νέα δεδομένα της ζωής, που επιβάλλει τόσο ανάληψη συγκεκριμένων υποχρεώσεων και αρμοδιοτήτων όσο και συνεργασία και ομαδικό πνεύμα, αποτελεί βασικό στοιχείο του αθλήματος, χρήσιμο στην καθημερινότητα του ατόμου. Επομένως, η ευελιξία και η προσαρμοστικότητα αποτελούν την πρώτη, κατά τον Χολάντερ, επίκαιρη αρχή του μπάσκετ. Επιπλέον, η υποχρέωση του παίκτη να ευστοχεί, πηδώντας όσο το δυνατόν ψηλότερα και πετώντας την μπάλα όσο το δυνατόν ψηλότερα, επιβάλλει σε όσους ασχολούνται με το άθλημα να θέτουν φιλόδοξους στόχους και να δίνουν τον καλύτερό τους εαυτό, για να τους επιτύχουν, ακόμα και αν από άλλους οι στόχοι αυτοί θεωρούνται ανέφικτοι. Το να είναι, λοιπόν, η στοχοθεσία τολμηρή, ώστε να ωθεί τον νέο να υπερβαίνει τη μέτρια προσπάθεια, αποτελεί, κατά τον Χολάντερ, δεύτερη σημαντική αρχή του μπάσκετ, ιδιαίτερα χρήσιμη και για τον καθημερινό βίο.

3η δραστηριότητα

A3.

Τίτλος: Εφόδια ... ζωής!!!

Πρόλογος:

Μπορεί η κλιματική αλλαγή να αναχαιτιστεί; Είναι δυνατόν να εξαλειφθούν σήμερα οι κοινωνικές ανισότητες; Μπορούν οι νέοι να βρουν διέξοδο στις ανησυχίες και τους φόβους που τους προκαλούν οι πολεμικές συγκρούσεις και η ραγδαία τεχνολογική εξέλιξη, που δημιουργούν αβεβαιότητα και ενισχύουν τους φόβους για ένα ζοφερό μέλλον; Αυτοί, και άλλοι παρόμοιοι, προβληματισμοί δημιουργήθηκαν στη σχολική κοινότητα την προηγούμενη εβδομάδα μετά την ανάγνωση μιας

συνέντευξης του Ντέιβιντ Χολάντερ, στην οποία καταγράφονταν σοβαρά προβλήματα του σύγχρονου κόσμου, αλλά εκφραζόταν και η ελπίδα υπέρβασής τους από τους νέους, αρκεί αυτοί, βέβαια, να διαθέτουν συγκεκριμένα εφόδια. Στο πλαίσιο αυτό, η συντακτική ομάδα της σχολικής εφημερίδας αποφάσισε να συντάξει το παρόν άρθρο, για να αναφερθεί στα εφόδια που χρειάζεται ένας νέος, για να ξεπεράσει τις δυσκολίες και να επιτύχει στόχους και φιλοδοξίες στον σύγχρονο μεταβαλλόμενο κόσμο.

Απάντηση ερωτήματος: εφόδια με τα οποία οι νέοι θα υπερβούν τις δυσκολίες και τα αδιέξοδα του κόσμου:

- **Πνευματικά εφόδια:** Κριτική σκέψη, γόνιμη και δημιουργική αμφισβήτηση, αναλυτική και συνθετική διαδικασία σκέψης, σφαιρική μόρφωση, πνευματική εγρήγορση: απαλλαγή από προκαταλήψεις και στερεότυπα / απελευθέρωση της σκέψης / αποφυγή χειραγώγησης και προπαγάνδας / διάπλαση ολοκληρωμένης προσωπικότητας / ξεκάθαρη στοχοθεσία.
- **Ηθικά εφόδια:** Αρχές, αξίες, ιδανικά, όπως εντιμότητα, ειλικρίνεια, σεβασμός, αξιοπρέπεια, απαλλαγή από ηθικούς καταναγκασμούς και πουριτανισμό: οικοδόμηση ακλόνητου αξιακού κώδικα / σταθερή πορεία στη ζωή με έρμα και αδιαπραγμάτευτη ηθική / αποφυγή παραβατικών συμπεριφορών και αθέμιτων μέσων.
- **Ψυχικά εφόδια:** Ευαισθησία, ηρεμία, συναισθηματική ασφάλεια και ωριμότητα, θάρρος, αυτοπεποίθηση, αισιοδοξία, επιμονή, υπομονή: αντιμετώπιση κάθε πρόκλησης και δυσκολίας με πίστη στον εαυτό και χωρίς επιβλαβείς και απρόβλεπτες συναισθηματικές εξάρσεις.
- **Κοινωνικά εφόδια:** Κοινωνική ευαισθησία και συνείδηση, πνεύμα συνεργασίας, αλληλεγγύης, άμιλλας, ομοψυχίας και διαλλακτικότητας: σύναψη εποικοδομητικών διαπροσωπικών σχέσεων / δημιουργική αφομοίωση των κανόνων και των αξιών της κοινωνίας / διασφάλιση κοινωνικής συνοχής / αρμονική συμβίωση με τα υπόλοιπα μέλη της κοινωνίας.
- **Πολιτικά εφόδια:** Πολιτική συνείδηση, δημοκρατικό φρόνημα, ενημέρωση, δυνατότητα για άσκηση κριτικής στην εξουσία και στηλίτευση της αυθαιρέσις, γνώση δικαιωμάτων και υποχρεώσεων: πολιτικοποίηση / συμμετοχή στα κοινά και στη διαμόρφωση της δημόσιας ζωής / ο νέος συμμετέχων στις εξελίξεις και όχι στο κοινωνικό περιθώριο / εξυγίανση δημοκρατίας.
- **Επαγγελματικά εφόδια:** Τεχνογνωσία, ψηφιακές δεξιότητες εξειδίκευση, συνειδητοποίηση της κοινωνικής αποστολής της εργασίας, δημιουργικότητα, φιλοπονία: αποφυγή της ανεργίας / αυτοπραγμάτωση του νέου και ανάπτυξη των δυνατοτήτων του.
- **Πολιτιστικά εφόδια:** 1) Αισθητική, καλαισθησία, εκλεπτυσμένος ψυχικός κόσμος: εξευγενισμός της ψυχής / αποφυγή των επικίνδυνων μηνυμάτων της υποκουλτούρας και των υποπροϊόντων της Τέχνης. 2) Φιλοπατρία, ιστοριογνωσία, εθνική συνείδηση, υψηλό εθνικό φρόνημα: αποφυγή της ξενομανίας και του εθνικού αποχαρκτηρισμού / υγιής κοσμοπολιτισμός, που θεμελιώνεται στη διαφύλαξη της ιδιαίτερης πολιτιστικής και εθνικής ταυτότητας κάθε λαού και όχι στην ισοπεδωτική αφομοίωσή του.

Επίλογος:

Ολοκληρώνοντας την πραγμάτευση του θέματος, αξίζει να τονίσει κανείς ότι οι νέοι καλούνται να έρθουν αντιμέτωποι στο μέλλον με πολλές προκλήσεις. Ωστόσο, χάρη στην προσαρμοστικότητα και τη φιλομάθεια που τους διακρίνει, δύνανται να αποκτήσουν και να αξιοποιήσουν πολύτιμα εφόδια για την αντιμετώπιση των δυσκολιών. Συνεπώς, αν δράσουν με γνώση, υπευθυνότητα και δυναμισμό μπορούν να συμβάλουν στη διαμόρφωση ενός καλύτερου και πιο αισιόδοξου μέλλοντος.

